

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 „
Egész évre	8 „
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények árszabály szerint számítottak.

Köztisztaság és közegészség.

Petrozsény haladását, rohamos fejlődését tagadni nem lehet. A tervezett, sőt a megvalósítás stádiumában levő közléstémények mind azt bizonyítják, hogy a közügyek intézésére hivatott tényezők, feladatuk magaslatán tudatával bírnak e község missziójának, mely messze túlterjed a szorosan vett helyi érdekek körén s állami, magyar nemzeti szempontokból is mérlegelendő. A lehető rövid időn belül megoldandó csatornázás, vízvezeték, kövezés, járdakészítés stb. nagyfotosságu kérdése mellett még sok más közalkotás ügye vár megvalósításra. Mindezekhez természetesen idő és pénz kell.

Mindenek előtt azonban a köztisztaság és közegészség követelményeinek kielégítése nyomul homloktérbe.

El kell ismernünk, hogy ez a kérdés nem lett eddig azzal a köteles gondoskodással kezelve, amelyet annak jelentősége indokoltá tesz. Nincsen a községnek szeméts ürülék lerakó helye. Szomorú, de való. És a legszomorúbb, hogy a legkörültekintőbb gondoskodással sem sikerült eddig ezt az égető kérdést megoldani.

A nem rég megalakult községi egészségügyi bizottság behatóan foglalkozott az ügygyel s azt határozta, hogy majd máskor határoz. Egyet azonban megállapított, azt, hogy személt

és ürülék lerakásra alkalmas hely a község közelében, sőt Petrozsény határában nincsen.

Ezt pedig okvetlenül szerezni kell. Ez mindeneknél előbbvaló.

A kérdés felemlítésével a közönség figyelmét kívánjuk erre az ügyre irányítani. Több szem többet lát, több fej többet gondol.

A kérdés olyan köztekinteteket érint, melyek elutasíthatlan sürgös intézkedést követelnek. Ez elől kitérni, ezt elodázni nem lehet. A közegészségi bizottságban felvetett a proposíció, hogy a szemetet el kellene égetni. Olyan eszme, amely fölött lehet komolyan érvelni pro- és contra. Ámde az ürülékkihordás ügye ezzel nincs megoldva. Erre vonatkozólag is többféle vélemény lett felvetve. Kivitelre alkalmas javaslatra nézve azonban nem történt megállapodás. A vélemények két irányban csucosodnak ki. Egyik szerint műtrágyává feldolgozva volna a kihordott ürülék értékesítendő s eként a belterületről eltávolítandó. Tehát műtrágya gyárat kellene létesíteni. A másik vélemény szerint Szurdoknál a Zsilbe hányva volna a személt és ürülék eltávolítandó. Az a proposíció is felmerült, hogy a község alatt a Lunka táján lehetne a Zsilbe hordani a szemetélt és ürüléket. Ez ellen is fontos ellenvetések lettek felhozva.

Minden egyes felvetett kérdéshez még hozzászólunk.

Szabályrendelet.

Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága által alkotott alábbi szabályrendelet ismeretével a közönséget ónjajuk tájékoztatni az abban foglalt rendelkezésekről u. m:

1. §. Fogadó vagy vendéglő, ugy szintén kávéház és kávémérő üzlet nyithatására nem nyerhet engedélyt az: 1. ki nyereségvágyból elkövetett büntetés vagy vétésért büntetve volt; 2. aki bordélyházat tart.

2. §. Az előző szakaszban érintett üzletek nem nyithatók templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, melyeknek kellő használata, az épület zaja által akadályoztatnék.

3. §. Hogy az egyes községekben hány fogadó, vendéglő, kávéház vagy kávémérő nyitható, azt előforduló szükség szerint, tekintettel a helyi rendőri és gazdasági viszonyokra, elsőfokban az illető járás főszolgabírája, másodfokban a vármegye alispánja, harmadfokban a megye közigazgatási bizottsága határozza meg.

4. §. Az 1. §-ban meghatározott üzletek tulajdonosai felügyelni tartoznak, hogy helyiségeik tiszták és egészségesek legyenek s hogy helyiségeikben az egészségügyi követelményeken kívül az általános rendőri és az erkölcsrendőri tekintetek is szigoruan megtartassanak.

5. §. A vendégek kiszolgálására kifogástalan előéletű egyének alkalmazandók. Az erre hivatott hatósági község szigoruan ellenőrizni kötelesek, hogy az ezen üzletekben alkalmazott női személyzet kéjelgést ne üzzön s ha erre nézve alapos gyanu támadt, vizsgálat tartandó, a vizsgálat beigazolása esetén az ilyen nő és ha ezen körülményről tudomása volt, az üzlettulajdonos is a fennálló törvényes szabályok értelmében megbüntetendő, az üzlettulajdonos ezen kívül a nő elbocsátására az alább megszabott büntetés a vendéglő tulajdonosok kivételével esetleg az 1884. évi XVII. t.-c. 155. §-ában foglalt rendelkezés alkalmazásának terhe alatt kötelezendő.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCAJA.

A sötétség hattyu dala.

Oda van, oda van a bájos sötétség,
Nincs is már az iránt semmiféle kétség.
Oda a bieskások bűvös Ázsiája
Édes szobacák szerelmes tanyája
Oda már;
Cserebogár sárga cserebogár.

Sarki rendőr alszik, nincsen semmi dolga
Nincsen verekedés, berozsdált a kardja
A leggyávabb ember jár fegyver, s bot nélkül
Rádobott kövektől homloka nem kékül.
Oda már;
Cserebogár sárga cserebogár.

A jó kertkerítés nem rezeg már többé
A szerelmes párok elbujtak másfelé.
Rávilágít szörnyen a villamos lámpa
Minden édes, titkos lihegésnek átka
Vége már;
Cserebogár sárga cserebogár.

Kávéházak, korcsmák bótjukat becsukják
Szép kaszatündérek a körmüket rágják
Leáldozott nekik a balekok napja
Nincsenek már lumpok, mind józanság papja
Elmult már;
Cserebogár sárga cserebogár.

Persze az ásszonyok örülnek most kérem.
Kicsapongó férjük ott van egész héten

Nem züllik, szégyenli, mert mindenki látja;
De azért szomorun, panaszlón kiáltja
Jaj, de kár!
Cserebogár sárga cserebogár.

De Mozi lesz. Ottan minden bú eloszlik
És amikor majdan a lámpa kialszik,
A képek gördülnek a bűvös sötétben.
Megvillan a bieska, s éled a szerelem.
Volna bár
Cserebogár, sárga cserebogár.

Ba — y.

DÉLIBÁB.

Irta: Baksay Mór.

Felhős, borongós őszi idő fogadta Szabó József vándorlegényt a Küküllő mentén, de lelke a legragyo-
góbb színben pompázott. Hogy ő végre visszatérhet kis városába. Már lelki szemeivel ott álltak előtte Balmaz-
újváros tornyai. Látja, amint édes anyja tárt karokkal siet eléje. Hogy repes a szíve, mikor legidősb fiát három évi távollét után viszontlátja. Vajjon, hogy van a jó öreg asszony? Nem beteg-e? Nem ölte-e meg a bú fia miatt. Nem, arra mégse gondolt. Hát édes atya vajon mit fog hozzá szólni? Mintha látná, amint az öreg pipaszárával az asztalra üt és jóízűn nevetve mondja: «No idős fiam hát derék embör löttél». — Hát vajjon a szomszéd Kissék mit csinálnak? Nem ment-e csakugyan férjhez az Erzsi? Vár-e még rá és nem szegte e még meg az esküt, melyet eltávozása előtt a kertkapunál könnyek között esküdött? Majd örömmel gondolt vissza a bár nehezen, de letelt három évre. Mind pa-

raszfii indult el és, mint világlátott ember tér meg. A kádár mesterséghez pedig minden volt mesterénél többet ért. A maga valóságában szép is volt ez a három év. Szébenben sok jó napot élt át. Március 15-én részt vett a százszok elleni tüntetésben és mint igazi alföldi magyar ő vitte az iparos ifjak zászlóját. Gyulafehérvárt is nagy szerepet játszott. Ő volt az iparos ifjuság multságának főrendezője és még az alispán is kezet fogott vele. Nagyenyei egy igen jó módú mester neki kínálta egyetlen leányát és jóforgalmu üzletét. De őt semmi sem tántoríthatta el, szüleihez és falujához érzett nagy szeretetétől, a szomszéd leányának tett nagy ígértétől.

— Reggel hét óra van. A fiu már a Debreczen felé vezető uton halad a Hortobágyon. Távolról már hallszik a nyáj mélabus kolompja és a pásztor édes hangu furulyája.

De im a nagy pusztaságból egyszerre tüneményes város óriási tornyai tűnnek elébe. A várost tenger veszi körül. Utcain a városi nép csak ugy nyüzsgő, kocsik robognak végig a kövezeten. Az emeletek ablakaiból az ébredő város asszonyai tekintenek ki tarka pongyoláikban. Távolabb a téren vásáros asszonyok árulják a faluról behozott termékeiket. Egyik csokorba kötött tarka virágot, a másik nagy cserépfazekakban édes tejet tejfölt és utilapuvál letakart friss vaját. Odább a bodéban ráncos száru csizmát, himzett topánkát árul egy öreg csizmadia. Majd eltűnnek a tornyok és vele a város és a nagy semmiségből egyszerre aranykalászos mező tárult Szabó József elé. Közötte a kék buzavirág és a virágok ezerféle nemei. Távolról kisdéd falucska fehér kunyhóival. A falu szélén egy szélmalom nagy vitorlájá-

6. §. Az 1. §-ban meghatározott üzletek állandóan a hatóságok rendőri felügyelete alatt állanak, mívegből az üzlettulajdonosok az üzlet megkezdését a főszolgabírónál, mint elsőfokú ipar, illetve rendőrhatalóságnál előzetesen bejelenteni tartoznak s tűrni kötelesek, hogy a hatóságok kellőképp igazolt közegei a rendőri és egyáltalán a jelen szabályrendeletben előírt követelmények pontos betartása felől bármikor meggyőződést szerezhessenek.

II. Részletes határozatok.

a) Fogadók és vendéglők.

7. §. Aki fogadót tart, köteles minden szobában a szobáért és a mellékszolgáltatásokért (fűtés, világítás, különágy és kiszolgálás) fizetendő árt feltüntetni és a hatóságilag láttamozott árszabályt kifüggesztve tartani. Ezek az árak maximum gyanánt tekintendők, ezeknél többet felszámítani nem szabad.

8. §. Az újonnan érkezett vendégeknek mindenkor frissen mosott, tiszta fehérnemű (törülköző, ágylépcsőstb.) szolgáltatandó ki. A már más vendég, vagy bárki által használt fehérneműek, tehát újabb kimosás nélkül, csupán befecskendezve és lepréssel való használatba vétele, tekintettel arra, hogy az ilyen fehérnemű mindenemű ragály egyik leghathatósabb közvetítője, szigorúan tiltatik.

9. §. A fogadós vagy vendéglős tartozik ügyelni, hogy a vendégszobák jó zárrakkal legyenek ellátva; továbbá, hogy a szolgazemélyzet a vendégek irányában kellő előzékenységgel viseltessék.

10. §. A fogadós, vendéglős a pincérei, cselédei vagy családtagjai által elkövetett üzleti kihágásért személyesen felelős.

11. §. Az üzlettulajdonosok vagy bérlők a helyiségekben elkövetett közérkölciséget sértő minden cselekményért felelősséggel tartoznak.

12. §. A fogadós az üzletkörében alkalmazottak által a vendégeknek okozott károkért az azok alkalmazása és felügyelete körül köteles gondosság elmulasztása esetén felelős.

13. §. A fogadós köteles a szálló vendégekről a következő rovatos jegyzőkönyvet vezetni. 1. A vendég vezeték és keresztnéve. 2. Az év, hó és nap, melyen a vendég megérkezett. 3. Foglalkozása és állapota. 4. Illetőségi helye. 5. Honnét jött és hová utazik.

14. §. Fogadók és vendéglők étermet 4000 lélek-számon alul levő községekben éjjeli 11, az ezen lélekszámon felül levő községekben pedig 12 óráig nyitva tarthatók. — A zenélés a záróráig szabad.

b) Kávéházak.

15. §. Kávéházak azon üzlet tekintetik, a melyben kávé, thea, chocolate, hűsítő italok és az ezekhez szükséges nedvek, fagyalt, továbbá az elősorolt cikkekkel fogyasztani szokott sütemények állandóan kaphatók s legalább is egy tekeasztal állandóan a közönség rendelkezésére áll.

(Folytatjuk).

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Halálozás.** Csatt György nyug. dévai kir. törvényszéki bíró neje **alsókőmáni** Ágla Zsuzsanna június 28-án elhunyt Déván 67 éves korában. Halálát férje, gyermekei, unokái dédunokái nagyszámu rokonok gyászolják. Dr. Csatt Aurél petrozsényi orvos a boldogultban a forrón szeretett édesanyját vesztette.

— **Esküvő.** Dr. Brinzeu Miklós gör. kath. papjelölt f. hó 13.-án d. u. 5 órakor vezeti oltárhoz Nicora Emilia volt a.-barbatényi tanítónőt, a vulkáni gör. kath. templomban.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Berzsényi Gusztáv tolnokot Hunyadvármegye területére segédtanfelügyelővé nevezte ki.

— **Hercz Béla** petrozsényi műépítész Kolozsvár szab. kir. város közönsége városi mérnökké megválasztotta.

— **Az érdem jutalma.** Kekelné Fedor Irén lupényi állami tanítónőt Hunyadvármegye kir. tanfelügyelője 70 korona jutalomban részesítette az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya Részvény-Társaság ajándékából a magyar nyelv sikeres tanításáért. Bakó Lajos és Károlyi Lajos 60—60 korona; Gaál János petrozsényi áll. tanító 70 korona jutalmat kaptak a kir. tanfelügyelőjétől a hunyadmegyei iparvállalatok és tagpénztárak adományából a magyar nyelv sikeres tanításáért.

— **A kath. nőegylet** f. hó 2-án d. u. alakult meg a megerősített alapszabályok alapján. Elnöknek lett özv. Maderspach Viktorné, alelnöknek Rotter Antalné, pénztárnoknő özv. Kendrey Gyuláné, ellenőrök Dombora Lászlóné és Kozák Györgyné, titkár Bábies József. A választásnál tekintetbe vették a viszonyok alapos ismeretét. Általában lelkes hangulat uralkodott a közgyűlésen, a mi reményt nyújt a közjóra irányzott sikeres működésre.

— **A tűzoltó egyesület** ma délután 4 órakor gyakorlatot tart a Wagner szálloda udvarán s ekkor lesz az egyenruhák mértékfelvétele is.

— **„Minta vendéglő.”** A piactér és főutca sarkán, Petrozsény központján fényesen berendezett új vendéglőt folyó hó 1-én nyitották meg a Bóza Testvérek. Azóta, különösen Petrozsény intelligenciája tömegesen felkeresi ezt a legmesszebbmenő igényeket is kielégítő vendéglőt, mely bármelyik vidéki nagyvárosba beillenek diszes, kényelmes és modern berendezésénél fogva. Az aranyozott, szecessziós olajfestésű falakról visszatükröződik a villamos lámpák fénye. A székek, asztalok, faldiszitmények az egymásba nyíló mind a három teremben jó izlésre és aldozatkészségre vallanak. Az ételek és italok jóságát, azok mérsékelt árait, valamint az előzékeny kiszolgálást általában dicsérik. Ha az új vendéglőnek ez a vonzó tulajdonsága állandó lesz, akkor a megnyitás óta nyilvánuló pártolás is biztosítva lesz. Petrozsényi közönségének oly nagyra értékelte.

a természetből. Nem hallotta már az elhagyott falvak harangszóit. Nem érdekelte a rét tarka virágzónyege. Csak ment éltlen-szomjan előre, hogy mire Balmazújvárosban az esti harangszó megszólal, akkorra gyuljanak a város végén levő két kis fehér házban örömtől az arcok és zárják keblükre, akik 3 éve nem láttak a gyermekeket, a kedvest és a jövődőt vót. Az izzadság patakan folyt le róla, egész testét por lepte el és keble erősen zihált a nagy fáradságtól míg végre, mikor már a nap lenyugvóban volt és utolsó sugarait bocsájtotta le a földre, eljutott a város határába. Itt körülnézett. Szemében két köny jelent meg. A viszontlátás oly édes örömkönyvei voltak. A fák, mintha bölintással üdvözlének, mint régi ismerősök, minden oly kedves, minden oly hívogató. A kis város mellett folydogáló patakban leverte az ut porát és gyors léptekkel közeledett házuk felé. Már látta annak fehérre meszelt falait. Odaért. Remegő kezekkel nyult a kis kapu kilencse után. Lelkét hirtelen gonosz sejtélem fogta el. Hát nem jön elé senki? Benyit a pitvarba. Ott idegeneket lát.

— Nem a Szabó András háza ez? — kérdi fuldokló hangon.

— Csak volt édes öcsém. Möghött az öreg, az adósságban mög eladták dobon a házat. Én vöttem meg. Az öreg asszony három héttel élte túl az öreg Szabót.

Forgott a legénnyel a világ. Félig agyonitve rohant a szomszédba, Kissékhez. Nem ment be a házba. Nem tudott bemenni. Az ablakon keresztül eleget látott. Az Erzi a Somlyó Pista ölébe ült. Kissék pedig nagy megelégedéssel nézték az újpárt. El. — jaidult fel a legény — és mint a szélvész rohant el a szülővárosából. Pájdalmas kiáltásait beleordította a pusztá csendjébe.

— Hát hazudott az álom! Megesalt! Minden álom gonosz! Nem volt igaz semmi. Minden csalfa! Minden olyan, mint a Délibáb.

zsény rohamosan szaporodó közönsége oly tekintélyes, hogy a többi vendéglő forgalmára alig gyakorol észrevehető befolyást a fokozottabb igények kielégítésére berendezett új vendéglő. A konkurenciának pedig főképpen a közönség veszi hasznát.

— **A petrozsényi állatvédő egyesület** három évi pihenés után végre hallott ismét magáról. A tisztikar újja alakult. Elnök lett: Schreiner József, alelnök: Nagy Miklós, pénztárnok: Pick Samu, titkár: Esztergályos Ágoston, jegyző: Salló Károly, választmányi tagok: Dr. Gidró Jenő, Graffius Vilmos, Hacker Márton, Kósa Mihály, Pelger Mihály, Rozehna János, Schusztar Sámuel, Thierjung Miklós, pöttágok: Fehér Ignác, Sandtner János. A közgyűlésen mintegy ötvenen voltak jelen. Az elnöki megnyitó hatása alatt lelkes hozzászólások mellett folyt le a gyűlés, s most talán megindul ennek a közhasznú egyesületnek működése is és éreztetni fogja ezen vidékkel is jótékony hatását. Jótékony hatását, ezt még egyszer kell nyomatékosan hangoztatni, mivel jótékonyan hat mind azon intézmény, mely az emberben a könyörületeset van hivatva felébreszteni, még ha az az állatokkal szemben nyilatkozik is meg. A magával tehetetlen állat ugy is kivan szolgáltatva az ember kényére, ki azon, észével uralkodik. És ha már saját céljaira fel is használja, legalább azt törekedjék megakadályozni, hogy ne kinozzák azt, amíg él. Hisz önkéntelenül ösztönénél fogva szolgálja az embert az a sok kis madár, ki nem csak dalával gyönyörködött, hanem sok árthatmas féregtől szabadítja meg a vidéket. A ki az állattal szemben megtanulja a kiméletet, annál más téren is érvényesülni fog az élő lényekkel szemben a szelidebb érzés s így ezen intézmény közvetve fog hatni az erkölcs és a cselekvések nemesisére. Kíváncsú e nemes célt szolgáló egyesületnek, hogy működését siker kísérje. Ajánljuk meleg pártfogásába Petrozsény és vidéke lelkes közönségének.

— **A petrozsényi iparostanonciskola** évrő vizsgálatát június hó 27-én tartotta meg, s ezzel kapcsolatosan rajz- és munkakiállítás is volt. A vizsgálat sorrendje a következő volt: délelőtt 8—9 kereskedelmi ismeretek; 9—11 szakrajz, haladó- és kezdő rajz. 11—1 elméleti tárgyakból volt a vizsgálat, melyen jelen voltak a felügyelő bizottság részéről: Schreiner József, fel. biz. elnök, Henrich Viktor fel. biz. alelnök, Váradi Vilmos fel. biz. gondnok, Marek Mór fel. biz. tag. A Petrozsényi és járási iparostanület részéről Sternberg Bertalan ip. test. elnök, Krausz József alelnök és több iparostanületi kiküldött. Ezen kívül még számos érdeklődő hallgatta a szép és értelmes feleleteket, mit a tanulók adtak. Különösen s nagy haladást mutatnak a tanulóknak a fémipar körébe vágó szakrajzai. Petrozsény közönsége gondoskodott arról, hogy a szorgalmas és jómagaviseletű tanulók jutalomba részesüljenek. Gyűjtés után 172 korona 50 fillér gyűlt össze a tanulók jutalmazására. Ebből 15 koronát az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara küldött. Ezenkívül a fel. bizottság 50 korona ára „Iparos Olvasótára”-című hasznos és az iparosság képzésére szolgáló művet osztott ki a tanulóknak között. Nagyobb pénzjutalomba részesült tanulók: Kandra Emil (munkarajzért), Krausz József (II. foku rajzért), Tamás János (I. foku rajzért), kik 10—10 koronát kaptak. Simon Ödön (szakrajz), Kallistrát Miklós (II. foku rajz), Petka János (I. foku rajz) 5—5 korona jutalomban részesültek, még Bogdán Gyula, Hammer Herman, Haring Béla, Reisz János, Spáth Mihály tanulók. A kiállított munkáikért nyolcan dicsérő oklevélben részesültek. 28 tanuló pedig könyvjutalmat kapott. Ezen jutalmakat Esztergályos Ágoston igazgató buzditó beszéd kíséretében osztotta ki a tanulóknak, kik hálással s örömmel fogadták fáradozásuknak, szorgalmuknak elismerését. Az idei évről vizsgálat ugy a felügyelő-bizottságot, valamint az érdeklődő közönséget meggyőzte arról, hogy az iparostanoncképzés az ügyiránt lelkesedő igazgató és tanítók vezetése, oktatása mellett biztosítja azt az óhajtott célt, hogy a tanuló ifjak ne csak gyakorlatilag képzett, hanem elméleti ismeretekkel bíró, művelt, hazafias érzésű, tisztult gondolkozású, szorgalmas iparosokként lépjenek a munkatérre, a közös előmozdítását hathatósan szolgáló iparügy felvirágoztatásának tényezőiként. Az évről vizsgálat jogot ad, kilátást nyújt erre a várakozásra.

— **Köszönet nyilvánítás.** Kedves kötelesemeinek tartom mind azon érdeklődő tanügybarátoknak, kik a lupényi áll. el. népiskola i. é. június 15—21-én tartott évről vizsgálatok és záróünnepélyen résztvenni szívesek voltak és a jó magaviseletű és szorgalmas tanulókat könyvjutalomban részesítették; különösen Krizsó Bo-

husné önagságának, ki az előző évekhez képest 40 K jutalomkönyvet juttatott, iskolám nevében halás köszönetemet nyilvánítani. Sztojka Béla áll. isk. ig. tanító.

— **Villamos világítás** mellett hullámköz Petrozsény közönsége esténként az utcákon. Különösen a Kossuth Lajos-utcában sétálnak sokan, élvezve a tiszta üdítő esti levegőt. Vasárnap este volt a próbavilágítás, miként mult számunkban jeleztük. Nyolc órákor egyszerre eloszlott az esti sötétség, fényt árasztottak a hosszú tűzcsiknak látszó lámpák, de különösen a díszes magas vasoszlopokra helyezett ívlámpák világossága volt meglepő. Elfeledtette velünk az utcai élénkség és a modern világítás, hogy máskor ilyenkor sötétségben botorkáltunk. Amiről pár év előtt vágyakozva ábrándoztunk, ime sokkal rövidebb idő alatt megvalósult, mint azt a legvérmesebb reménykedéssel hittük. A közönségre tett hatása a villamos világításnak elismerő. Az a hangoztatott megjegyzés azonban indokolt, hogy sokkal impozansabb volna a fényhatás, ha a több mint egy kilométer hosszú főtutca két oldalán, felválva volna elhelyezve a lámpák. Ez a körülmény beható megvitatás tárgyát képezte annak idején az előjáróság, az építészeti bizottság és képviselőtestület ülésén, de az ugis keskeny főtutca szűkíteni nem lehetett az élénk kocsi forgalom miatt az utca két oldalán felállított oszlopokkal, se az áramvezeték a házak falára helyezni nem lehetett. Majd ha a régi alacsony házak helyett is — remélhetőleg rövid idő alatt — szintén emeletes, vagy magas földszintes házak épülnek, akkor az áramvezeték és a lámpákat — az oszlopok mellőzésével — a falakra lehet majd helyezni. Ezt az időt már bevárhatjuk annál is inkább, mert a mostani villamos világítás is teljesen kielégíti az igényeket. A magánvilágításra szolgáló kész vezetékek e hét folyamán szintén fellelnek szerelve s így az üzletekből kiáradó fény is az esti órákban növeli fogja az utcai világítást.

— **A harag ros tanácsadó.** Karger Manó építési vállalkozó Petrozsényben a Gruber Samu házában lakik, annak egyik lakrészét bírja bérben. A ház közepén van a fődött közös kapubejárát. Örömnöpre készültek Kargeréknél. A kis Józsi keresztelője (Brisz miloh) június 30-án délelőtt 10 órára volt kitűzve. Gyülekeztek a vendépek, jött a h. rabi s a koma asszony: Junger Samu és neje is. Midőn Kargerék lakásához értek, megütözközve tapasztalták, hogy a kapu be van zárva. »Egy lélek az ajtón se be-se ki« nem mehet. Gruber Samu a lánya és a jogász fia az épület másik szárnyán lévő üzletajtóban álltak komoly harcra készen felfegyverkezve nem éppen modern kezebelikkel s kijelentették, hogy a kaput az Istennek se nyitják ki, de az üzletükön s lakásukon keresztül bebocsátjanak mindenkit, kivéve Junger Samut és nejét, a komát és komaasszonyt. Karger Manó tiltakozott Gruberék erőszakoskodása ellen. Veleegyütt követelték az összegyűlt vendégek a bejárat szabaddá tételét. A h. rabi tudomására hozta az önkénykedő házi gőzdának, hogy a komának és komaasszonynak a végzendő egyházi szertartásnál jelen kell lenni. Karger a bérleti szerződésen alapuló jogára hivatkozással és a kizárt vendégek tiltakoztak a személyes szabadság megértése ellen. Csakhamar nagy néptömeg csoportosult a ház előtt s nem éppen válogatott titulusokkal illették Gruberéket. Megrohanták a Karger rendes kulcsával kinyitott kaput, de az belülről vastag dróttal is bevolt kötözve. Ezalatt odaérkezett Schuster S. rendőrbiztos a rendőrökkel. Felszólítására fenyegetőzve megtagadták Gruberék a kapu kinyitását. Tribusz A szolgabíró hiába figyelmeztette őket jogtalan eljárásuk következményeire, vakmerően dacoltak. Az összegyűlt sokaság kövekkel dobálta Gruber üzletének kirakatát s lakása ablakait s oly fenyegető magatartást tanúsított hogy szükségesnek látta a szolgabíró csendőrkért küldeni, akik csakhamar odaérkeztek, de a rendőrökkel együtt alig voltak képesek a háborgó tömeget megfékezni. A nagy lármá, a tömeg fenyegető magatartása a valósággal megostromolt kapu döngetése, a bezuott ablaküvegek csörömpölése, a gyermekágyas Kargernét úgy felizgatta, annyira rosszul lett, hogy orvosért kellett küldeni s midőn dr. Weisz József orvos megerkezett, a szolgabíró utasítására rendőrök az udvarba kerülő uton behatolva, az összebogarzott drótot karddal darabolták le s így tették szabaddá a kapubejárát, melyen a szolgabíró, a biztost, a csendés rendőröket éljenezve s Gruberékat gunyolva, szidalmazva, pökdösve vonultak be a hivatalos személyek s így Jungerék is, kiket a sokaság tüntető rokonszenvvel körülvéve kísért be a kapun és udvaron. Ez a felháborító eset történt Petrozsény főtutcaján. Rugója a személyes gyűlölet elfajulása, mely a mindenki által respektált jog rovására ily uton keresett kielégítést s éppen azokon boszulta meg magát, akik féktelen indulattól elragadtatva

— kétségtelenül tudatosan — utcai botrányt provokáltak s kihívták a rendőrhatalóság és büntető bíróság beavatkozását, mely nem hagyhatja megtorlás nélkül sem a kihágást, sem a lakásbérlo joga ellen elkövetett sérelmet. A hitközség hívei a vallás szabad gyakorlásán ejtett orvoslását követelik.

— **„Mozi“ Petrozsényben.** Ez is lesz. Állandó mozgókép-színház építésére engedélyért folyamodott özv. Berger Adolfiné s a helyszíni tárgyalást Prileszky Pál szolgabíró folyó hó 1-én megtartotta s a községi mérnök szakvéleménye folytán módosított építési s berendezési terveket felülvizsgálat végett közölte az állam-építészeti hivatallal. Műszaki, építészeti, tűz- és személybiztonsági tekintetből akadály nem forogván fenn a fávázás söracsarnokot már lebontották s az építést megkezdék oly munkaerővel, hogy pár hónap múlva a főtutcának újabb díszére szolgáló csinos épületben megkezdődhetnek az előadások. A 20 m. hosszú s 9,80 m. széles teremben páholyok és karzatok is lesznek s így ez lesz Petrozsény egyik legnagyobb terme, melynek belső díszítésére is súlyt helyez az építető. Ismerve Petrozsény és a vidék közönségét s ennek igényeit, már üzleti szempontból is szerencsés gondolatnak tartjuk a Mozi létesítését. Az újkornak ez a kedvelt vívmánya ugy az értelemiség, valamint a nép érdeklődésére s pártolására bizton számíthat. Tapasztaltuk ezt a mult tel elején, midőn a mozgókép-alkotásokra egy hónap-át esténként sőt napjában kétszer is zsúfolásig tömve volt a Wagner szálloda nagyterme koronás belépti díjak mellett. A helybeli „Mozi“-ban 30 fillértől 1 koronaig terjedő beléptidíjak s hetenként háromszor, esetleg esténként új és új legszebb mozgókép-alkotások lesznek. Erkölcsei és közművelődési szempontból is üdvös hatása van a mozgókép-alkotásoknak s a szórakozni vágyó közönség nem lesz arra utalva, hogy csakmáiban poharazás mellett keressen szórakozást, ami többbe kerül s gyakran tivornyázással járul.

— **A dános rablógyilkosság.** A gyilkosság elkövetése, a gyilkosok üldözése és elfogatása, az esküdtzéki főtárgyalás, az ítéletek és a rablógyilkos cigányok arcképével 32 képpel ellátott mű kapható 50 fillértől 1 lap Kiadóhivatalában.

— **Elismerő levél.** „T. Dobrovsky Károly urnak Gyulafehérvár. A nekem szállított cserépkályhakkal — úgy az anyagot, mint a jó kivitelét illetően — nagyon meg vagyok elégedve. Tisztelettel Szászsebesen, 1907. aug. 15 Dr. Aker György.“ — Dobrovsky Károly, cserépkályha építőmesternek lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Dobrovsky Károly ur Gyulafehérvár. Az ön kályha rakói által föllállított 5 db., cserép kályha a mit ön nekünk szállított, teljes megelégedésünket ki nyerte. „Lotru“ sojetate - anonimă Romania Brezioiu. 1908. március 22.

„Dobrovsky Károly cserép kályha szállító ur által a helybeli katonai kórház részére szállított egy darab cserépkályhának helyes felállítása és próba befűtése után nagyon jól bevált. Nagyszeben 1908. június 2. K. u. K. Garnisonsspital Nr. 22. Dr. Renaszky.“

Értesítés.

Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozom, hogy Petrozsényben a Malea-utcában Doda Károly házában lakom, hol minden a

..szoba-festészethez tartozó..

munkákat a legdíszesebb kivittől, a legegyszerűbbig felvállalom, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség bizalmát mindig kiérdemeljem.

Pontos és jó munkáért felelőiséget vállalom! Kívánatra, bár mely időben házhoz mintákkal együtt eljövök.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok

tisztelettel:

Schwarz Simon
szobafestő.

Az ev. papilakban azonnal kiadó egy egy raktár, esetleg műhely-helyiség.

Az ev presbyterium.

!! Uj vendéglő megnyitás !!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Petrozsény nagyközség piacán lévő KOHN SAMU-féle vendéglő vezetését átvettük s a mai kor igényeinek megfelelően berendeztük; mely 1 nagy söracsarnok, 1 kimérő helyiség 2 külön étterem, 1 nyári üdülő helyiségből álló

BOR- ÉS SÖRCSARNOKUNKAT

folyó év július hó 1-én délben ünnepélyesen megnyitjuk, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívjuk. - -

Kitünő magyar konyháról, valódi világhírű kőbányai részvény sörfőzde, palackos, hordó és poharas sörről, valódi hamisítatlan faj, erdélyi és gyoroki, asztali és csemege borokról gondoskodva van. Havi étkezésre előfizetőket (abonenseket) jutányos áron elfogadunk. — Családi ebéd és vacsorák (táblet de hatte). — Zóna és villás-reggelik. - -

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kérjük

BOZSA testvérek,
vendéglősök.

!! Uj vendéglő megnyitás !!

Részvényalírási felhívás.

A Petrozsényi takarékpénztár részvény-társaság 1908. június hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésében elhatározta, hogy alaptőkéjét 2000 drb. 100 korona névértékű és névre szóló új részvény kibocsátása által 200,000 kor.-ról 400,000 kor.-ra emeli.

A részvényjegyzés feltételei a következők:

A) csoport. Ezen csoportba 1000 drb. 100 korona névértékű és névre szóló 2001—3000 sorszámmal ellátott részvény kerül kibocsátásra.

A részvény kibocsátási árfolyama 110 korona, melyből 100 korona az alaptőke, 10 korona a tartalékalap javára és 2 korona a részvénykibocsátással járó költségek fedezésére fordítandó.

Ezen részvényekre a jegyzés alkalmával darabonként 30 korona, a tartalékalapra eső 10 korona és 2 korona kibocsátási költségekre, vagyis összesen 42 korona fizetendő, mely összegről a részvényes ideiglenes elismervényt kap.

A részvényenként hátralékos 70 kor. az alakuló, illetve az alaptőke teljes befizetését tanúsító közgyűlés napjától számított 15 nap alatt egyszerre fizetendő. A részvények teljes befizetés után 15 nap múlva fognak a részvényeseknek átadatni.

B) csoport. Ezen csoportban 1000 drb. 3001—4000 sorszámmal ellátott, 100 kor. névértékű és névre szóló részvény kerül kibocsátásra.

A kibocsátási árfolyam részvényenként 110 korona, melyből 100 korona az alaptőkére, 10 korona a tartalékalapra és 2 korona a részvénykibocsátással járó költségek fedezésére fordítandó.

A részvényjegyzés alkalmával 30 korona az alaptőkére és 2 korona a kibocsátási költségekre fizetendő.

A részvényenként hátralékos 70 korona és a tartalékalapra eső 10 korona, vagyis összesen 80 korona 1908. augusztus 1-től kezdődőleg minden hó 1-én fizetendő 5 koronás részletekben törlesztendő.

A részletek befizetéséről az aláíró ideiglenes elismervényt nyer, a részvény pedig csak a teljes összeg befizetése után fog az ideiglenes elismervény visszaszolgáltatása ellenében a részvényesnek kiadatni.

Mindkét csoportban az intézet részvénykönyvébe 1908. június hó 1-ig bevezetett 2—2 részvény előjogot biztosít 1—1 részvényre és a páratlan, illetve 1 részvény jogot ad bármely csoportban 1 részvényre.

Ezen előjog csak ezen részvényalírási felhívás keltétől számított 15 nap alatt gyakorolható.

Tulajdonság esetén az igazgatóság fentartja jogát a részvényeket tetszés szerint felosztani.

Az **A)** csoportban foglalt részvények után 1909. évtől, a **B)** csoportban 1910. évtől kezdődőleg jár osztalék.

Addig a tényleg befizetett alaptőke 1908. illetve 1909. december hó 31-ig számított 6%-kal kamatozik, mely kamat az 1908. évben történt befizetések után 1909. január hó 15-én, az 1909. évben történt befizetések után 1910. január 15-én kerül kifizetésre.

Mindkét csoport részvényesse a részvényjegyzés alapján a részvényes összes jogait gyakorolja.

A mennyiben a részvényes a részvényei után járó befizetéseket pontosan nem teljesíti, köteles az elmulasztott határnaptól 6% késedelmi kamatot fizetni. Ha azonban a hírlapi felhívástól számított 30 nap alatt sem fizetné be az esedékes összeget, úgy az igazgatóság jogosult kimondani, hogy a késedelmes részvényes az aláírásból keletkezett jogait elveszíti, az ideiglenes igazolvány hatálya megszűnik és annak helyébe új részvény bocsátható ki, fenmaradván az aláírónak a keresk. törvény 153. §-a szerinti felelőssége. Az eddig történt befizetés a tartalékalap javára esik.

A részvényjegyzés kezdete 1908. június hó 24. zárthatárideje 1908. július hó 15.

A részvények az intézet üzleti helyiségében jegyezhetők.

Petrozsény, 1908. június hó 24.

PETROZSÉNYI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható
Hochsinger Testvérek Budapest.
Özv. Grün Mórénál Petrozsényben.

Dobrowszki Károly

Cserépkályha-raktára. — Kályhakészítő
Gyulafehérvárt.

Raktár: Nagyszebenben, Jikeli F. Károly urnál.

Állandóan nagy raktár tűzmentes, divatos stylusban készített

cserépkályhákban

a legszebb színekben u. m.: barnászöld, borsózöld, almazöld, acélzöld, sötétkék, égbék, majolika, trapp, lax stb.

Fürdőkád-burkolatok,

fayence és porcellán lemezekből.

Takarék-tűzhely felszerelések

porcellánból, fehér és kék színben.

Régi kályhák javítása és átrakása elvállaltatnak
2—3 évi jótállás.

Pontos kiszolgálás. — Jutányos árak.

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN PETROZSÉNY.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60 l.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

Csakis poloskák ellen üvegben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár:

Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Az „ÜSTÖKÖS”

a legjobb magyar viclap. Hetenkint 20 oldal, színes képek.

ELŐFIZETÉS: félévre (jul. dec.) 6 korona. negyedévre (jul. okt.) 3 kor.

A ki a félévi előfizetést most beküldi ingyen kapja az 1907 évi teljes bekötött évfolyamot. (700 oldal vicc, kép, stb.)

LUTAVÁNYCÍM: „Üstökös”, Budapest V. ker. Szabadságtér 11.